

in Columnam Pauli V, e templo Pacis in Exquilinum translata. 5) Dissertat. de dextrae laevaeque manus praerogativa ex antiquis Pontificum nummis, Paulum Petro Apostolo anteponentibus.

σελ. 297. Μητροφάνης Κριτόπουλος. Πλάναι τινές τοῦ κ. Σάθα περὶ τούτου ἐξηλέγχθησαν ἐν τῷ ἡμετέρῳ Δοκιμίῳ περὶ τοῦ βίου καὶ τῶν συγγραμμάτων τοῦ Κριτοπούλου. Ἐν Λειψίᾳ 1870.

Ἐν σελίδι 300 λέγει ὅτι ὁ Ματθαῖος Κιγάλας ἐξέδωκεν ἐν ἔτει 1690 τὴν ἐρμηνεσίαν τῆς θείας λειτουργίας (τὴν τοῦ Πατριάρχου Γερμανοῦ;), προσφωνήσας αὐτὴν εἰς τὸν μητροπολίτην Φιλαδελφείας Ἀθανάσιον Βαλεριανόν. Ἄλλ' ἐν ἔτει 1690 οὔτε ὁ Κιγάλας οὔτε ὁ Βαλεριανὸς ὑπῆρχον ἐν τοῖς ζῶσιν. Ὁ ἴδιος Σάθας λέγει ἐν σελίδι 338 ὅτι ὁ Χορτάκης ἐγένετο διάδοχος Ἀναστασίου (γρ. Ἀθανασίου) Βαλεριανοῦ ἐν ἔτει 1657. Ὁ Βαλεριανὸς ἐτελεύτησε τῇ 11 Ἀπριλίου τοῦ ἔτους 1656, ὡς εἶπέ μοι ὁ φίλος Κύριος Ἰωάννης Βελοῦδης. Ὁ κ. Σάθας ἐσφάλη καὶ ἐνταῦθα τὸ σφάλμα τοῦ Κυρ. Βρετοῦ ἀντιγράψας.

σελ. 300. Περὶ τοῦ Ἰλαρίωνος Κιγάλα γράφει ὁ μητροπολίτης Ἀθηνῶν Μελέτιος (Ἐκκλησ. Ἱστορ. τόμ. 3 σελ. 473) τάδε: „Ἰλαρίων Κιγάλας ἐμαθήτευσεν ἐν Οὐενεταῖς καὶ Παταβίῳ τὴν λατινικὴν διάλεκτον· ἔγραψε Γραμματικὴν εἰς ἑλληνικὴν διάλεκτον· εἶτα Κύπρου ἀρχιερεὺς χρηματίσας, ἐν Κωνσταντινουπόλει γράφων περὶ τῆς ἀπλανοῦς ἑορτῆς τοῦ Πάσχα ἐτελεύτησε“. Δὲν φαίνεται λοιπὸν πιθανὴ ἢ ὑπὸ τοῦ κ. Σάθα ἱστορουμένη καθάρσις τοῦ Κιγάλα. Ὁ Σάθας λέγει ἔτι ὅτι ὁ Κιγάλας „ἐπαναστρέψας εἰς Ῥώμην διωρίσθη διδάσκαλος εἰς τὸ ἐκεῖ ὑπὸ τοῦ Κουττουίνου συστηθὲν ἑλληνικὸν Σχολεῖον“. Μέχρι τοῦδε ἐγινώσκομεν ὅτι ὁ Κωττουίνος συνέστησε Σχολεῖον ἑλληνικὸν μόνον ἐν Παταβίῳ· τόρα μανθάνομεν παρὰ τοῦ κ. Σάθα ὅτι συνέστησε καὶ ἕτερον ἐν Ῥώμῃ.

